

Minister is akkoord met verzenden
(14/6)

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

14/6

Aan

Minister voor APP

nota

Brief moties nabestaandenpensioen

Motie Oomen
nabestaanden

TER BESLISSING

Directie

Datum
30 mei 2023

Onze referentie

Opgesteld door

Tweede contactpersoon

Bijlage(n)
0

Aanleiding

Tijdens de plenaire behandeling van het Wetsvoorstel toekomst pensioenen (Wtp) heeft de Tweede Kamer verschillende moties aangenomen inzake het nabestaandenpensioen. Het betreft onder andere onderzoek doen naar de mogelijkheid van restitutie naast de vrijwillige voortzetting van het partnerpensioen die met de Wtp wordt geïntroduceerd, het mogelijk maken van gegevensuitwisseling tussen pensioenuitvoerders en UWV en het onder de aandacht brengen van de mogelijkheid van een Anw-hiaatverzekering bij sociale partners. Bij deze ontvangt u een brief waarmee u invulling geeft aan deze drie moties.

Geadviseerd besluit

We adviseren u bijgaande brief aan de Tweede Kamer te zenden.

+ Eerste Kamer

[+ bijlage 1

Kernpunten

Onderzoek naar restitutie

- De brief bevat een analyse van de implicaties van de mogelijkheid om naast de vrijwillige voortzetting van het nabestaandenpensioen (conform de Wtp) ook restitutie te bieden aan de nabestaanden van gewezen deelnemers die achteraf ongewild onverzekerd blijken te zijn.
- Daarbij wordt de conclusie getrokken dat, gezien de implicaties (zie toelichting hieronder en de brief), u het niet opportuun acht deze mogelijkheid te creëren en dat u vasthoudt aan het nabestaandenpensioen op risicobasis in combinatie met de vrijwillige voortzetting, zoals vastgelegd in de Wtp.
- Daarbij wordt aangegeven dat wordt ingezet op het zoveel mogelijk voorkomen dat mensen ongewild geen verzekering hebben. Goede communicatie en keuzebegeleiding door de pensioenuitvoerders is daarvoor van groot belang.
- Bij de evaluatie van de Wtp zal ook de uitwerking van de vrijwillige voortzetting, als onderdeel van het nabestaandenpensioen, geëvalueerd worden. Mocht daartoe aanleiding zijn kan op dat moment opnieuw afgewogen worden of de huidige maatregelen afdoende zijn.

Gegevensuitwisseling pensioenuitvoerders en UWV

- Pensioenuitvoerders moeten de risicodekking voor nabestaandenpensioen voortzetten wanneer er bij einde dienstverband sprake is van een WW-uitkering of een ZW-uitkering. Na afloop van de verplichte voortzetting van de

risicodekking, moet de gewezen deelnemer de mogelijkheid krijgen om de risicodekking vrijwillig voort te zetten.

- Voor een correcte, tijdige en efficiënte uitvoering van deze wettelijke plicht is een gegevensuitwisseling noodzakelijk.
- Voor een gegevensuitwisseling tussen het UWV en pensioenuitvoerders dient een wettelijke grondslag aanwezig te zijn. Daarnaast moet er een noodzakelijkheid zijn om de betreffende gegevens te ontvangen (vloeit uit AVG voort).
- De algemene wettelijke grondslag voor gegevensverstrekking door het UWV aan pensioenuitvoerders is terug te voeren op artikel 73, eerste en vijfde lid, van de Wet SUWI, met een nadere invulling in artikel 5.12 van het Besluit SUWI.
- Oorspronkelijk was de intentie om artikel 5.12 van het Besluit SUWI aan te passen om de gegevensuitwisseling inzake de voortzetting van de risicodekking te kunnen realiseren.
- Nadere bestudering van artikel 5.12 van het Besluit SUWI door juristen aan onze zijde en aan de zijde van UWV, heeft tot de gezamenlijke conclusie geleid dat een aanpassing van het desbetreffende artikel niet nodig is. De wettelijke grondslag voor de gegevensuitwisseling, in combinatie met de voorgestelde aanpassing van de Pensioenwet, biedt hiervoor al voldoende ruimte.
- In tegenstelling tot hetgeen was opgenomen in de Planningsbrief Wet toekomst pensioenen van 6 februari 2023¹, is er dus geen nadere wettelijke aanpassing nodig om de betreffende gegevensuitwisseling tussen UWV en pensioenuitvoerders te formaliseren.
- De brief is afgestemd met UWV. Na verzending aan de Tweede Kamer zal UWV een kopie van de brief ontvangen, zodat zij eveneens op de hoogte zijn van deze conclusie en voorbereidingen kunnen treffen in het proces inzake de gegevensuitwisseling.

Datum

30 mei 2023

Onze referentie

Anw-hiaatverzekering

- Per brief van 18 april 2023 heeft u de mogelijkheid van een Anw-hiaatverzekering onder de aandacht gebracht bij de Stichting van de Arbeid.
- In deze brief maakt u daarvan melding aan de Tweede Kamer, een afschrift van de brief wordt als bijlage meegestuurd naar de Tweede Kamer.

Toelichting bij onderzoek naar restitutie

Overwegingen om niet over te gaan tot het bieden van restitutie voor nabestaanden van gewezen deelnemers die achteraf ongewild onverzekerd zijn:

1. Het is in de praktijk niet betrouwbaar vast te stellen wie ongewild onverzekerd is. Restitutie zal daarom in de praktijk moeilijk te beperken zijn tot de naar verwachting kleine groep ongewild onverzekerden. Hierdoor bestaat het risico dat restitutie uiteindelijk door een grotere groep gebruikt zal worden dan de bedoeling is.
2. Restitutie leidt tot lage partnerpensioenuitkeringen voor deelnemers die maar kort hebben deelgenomen in een pensioenregeling. Hierbij zal het met name gaan om jonge werknemers maar ook oudere werknemers die voor het eerst deelnemen in een pensioenregeling. Dit effect wordt versterkt door het feit dat de restitutie pas na de transitie naar het nieuwe

¹ Kamerstukken II 2022/23, 36067, nr. 187.

- stelsel opgebouwd zal worden, waardoor de dekking vanuit restitutie pas na lange tijd tot volledige wasdom komt.
3. Het bieden van restitutie leidt ertoe dat er twee regelingen naast elkaar bestaan, namelijk de mogelijkheid van vrijwillige voortzetting van het partnerpensioen en restitutie van het pensioenvermogen. Dit leidt tot uitvoeringscomplexiteit met hogere uitvoeringskosten en opwaarts effect op premies als gevolg. Daarnaast bemoeilijkt dit de communicatie aan de deelnemers.
 4. Het bestaan van de mogelijkheid van restitutie kan deelnemers schijnzekerheid bieden en hen weerhouden om te kiezen voor vrijwillige voortzetting van het partnerpensioen. Dit terwijl vrijwillige voortzetting in het algemeen een betere dekking biedt voor deelnemers die nog maar kort pensioen opbouwen (met name jongere deelnemers) en voor deelnemers met relatief lage lonen. Daarnaast geeft de vrijwillige voortzetting ook vooraf helderheid over de uitkering die men kan verwachten, dit in tegenstelling tot restitutie.
 5. Restitutie betekent dat een deel van de onderlinge solidariteit tussen pensioendeelnemers die nu gebruikelijk is wegvalt. Dat kan betekenen dat pensioen van de deelnemers voor wie het overlijdensrisico voor pensioendatum niet intreedt met enkele procentpunten lager uitpakt of een opwaarts effect op de premies. Dit strookt niet met de kostenneutraliteit die als uitgangspunt is gekozen voor de aanpassing van het nabestaandenpensioen.
 6. Het werken met twee regelingen leidt tot het doorbreken van de eenvoud van het stelsel waarbij dekking van het overlijdensrisico voor pensioendatum op risicobasis zou plaatsvinden. Dit zou ook ingaan tegen het advies van de Stichting van de Arbeid en het pensioenakkoord.

Datum
30 mei 2023

Onze referentie
[REDACTED]